

Congregation עץ חיים

Etz Chayim

Cyber Lunch April 1st, 2020 Rabbi Klief

"This Pesach if you love who you are, set yourself free"

1. Exodus 12, 26-27

²⁶And when you children ask you, "What do you mean by this rite?", ²⁷you shall say, "It is the Passover sacrifice to God because God passed over all the houses of the Israelites in Egypt when God smote the Egyptians, but saved our houses." The people then bowed low in homage.

(כו) והי'ה כִּי-יֹאמְרוּ אֵלַי כֶּם בְּנֵי
כֶם מָה הָעֵבֶד הַזֶּה לָכֶם:
(כז) וְאָמַרְתֶּם זִבְחַ-פֶּסַח הוּא
לִיקּוּן
אֲשֶׁר פָּסַח עַל-בֵּית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בַּמָּצַר יָמִים בְּנוֹגְפוֹ אֶת-מִצְרַיִם
אֶת-
בְּתִינִי הַצִּילָה יְקֹהָ הָעַם
יִשְׁתַּחֲוּ:

2. Yerushalmi Pesahim 1, 4

What does the wicked child say? "What is this labor for you [i.e. why should this labor be important to you]?" What is this burden that you place upon our shoulders every year?

בן רשע מהו אומר? "מה
העבודה הזאת לכם" (שמות
יב, כו) מה
הטורח הזה שאתם מטריחין
עלינו בכל שנה ושנה?!

3. Exodus 6, 6-8

Say, therefore, to the Israelites: I am YHWH. I will free you from the labors of the Egyptians and deliver you with an outstretched arm and through extraordinary chastisements.

⁷And I will take you to be My people and I will be your God. And you shall know that I, YHWH, am your God who freed you from the labors of the Egyptians.

⁸I will bring you into the land which I swore to give to Abraham, Isaac and Jacob, and I will give it to you for a possession, I, YHWH.

(ו) לֵךְ אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְקֹהָ
וְהוֹצֵאתִי אֶת כֶּם מִתַּחַת סִבְלוֹת
מִצְרַיִם
וְהוֹצֵאתִי אֶת כֶּם מִעֲבָדֵיכֶם וְגָאֵלְתִּי
אֶת כֶּם בְּזִרְעוֹת נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדוֹלִים:
(ז) וְלָקַחְתִּי אֶת כֶּם לִי לְעָם וְהָיִיתִי
לְכֶם
לֵל הַיָּם וַיִּדַּע יְהוָה כִּי-אֲבִי יִקְוָה
אֵלֶיךָ לְכֶם
הַמּוֹצֵא אֶת כֶּם מִתַּחַת סִבְלוֹת
מִצְרַיִם:
(ח) וְהֵבֵאתִי אֶת כֶּם אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁתַּחֲוִיתִי אֵתִי דִּי לֵת אֶתְּהָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק

	חֲקֵן וְלִיעֲקֹב וְנָתַתִּי אֶת־לִי כֶּם מִזֶּרֶשׁ אֲנִי יְקֹוֹ:
--	--

4. Exodus 3, 12

And God said, "I will be with you; that shall be your sign that it was I who sent you. And when you have freed the people from Egypt you shall worship God at this mountain."	וַיֹּמַר קִי־אֲהִיָּה עִמָּךְ זֶה־לְךָ הָאֵזֶת כִּי אֲנִי שְׁלַחַ תִּירָ בְּהוֹ צִיאָךְ אֶת־הָעַם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל־הַהָר זֶה:
---	--

5. Inscriptions on coins minted during the Great Revolt (66-70 CE) and the Bar Kokhba Revolt (132-135 CE)

a. Great Revolt:

The holy city of Jerusalem The fourth year of Zion's redemption The second year of Zion's liberation	ירושלים הקדושה שנת ארבע לגאלת ציון שנת שנים לחרות ציון
--	---

b. Bar Kokhba Revolt:

The holy city of Jerusalem The fourth year of Zion's redemption The second year of Israel's liberation Of Jerusalem's liberation [no date!]	ירושלים שנה אחת לגאלת ישראל שבִּלְחָר (=שנה ב לחרות) ישראל לחרות ירושלים
--	---

6. Josephus, *Antiquities*, Book 18, par. 23

Judah the Galilean was the leader of the Fourth Philosophy...[The members of this sect] agree in all other respects with the Pharisees but they have a great love for liberty that is hard for them to overcome, because they are of the view that God alone is the leader and master.

7. Introduction to the first part of the Hallel in the Passover Haggadah (Ashkenazic rite)

T]o the One who performed these miracles for our ancestors and for us, who led us from slavery to freedom, from agony to rejoicing, from mourning to festivity, from darkness to light, from enslavement to redemption ...	למי שעשה לאבותינו ולנו כל הנסים האלו, הוציאנו מעבדות לחירות, מיגון לשמחה, ומאבל ליום טובת ומאפלה לאורה, ומשעבוד לגאולה...
--	---

8. Yerushalmi Pesahim 1, 4—the symbolism of the four cups

	רבי לוי אמר כנגד ארבעה מלכיות
--	----------------------------------

R. Levi said: They correspond to the four empires [who have been Israel's oppressors].

The Sages say: They correspond to the four [bitter] cups from which God is destined to force the nations of the world to drink

ורבנן אמרי כנגד ד' כוסות של פורענות שהקב"ה עתיד להשקות את אומות העולם

9. Tractate Kallah, Chapter 5

...and Scripture states, "and the tablets were God's work and the writing was God's writing incised (*harut*) upon the tablet" (Exodus 32, 16). Rather than *harut* read *herut*. Only one who engages in Torah study is free.

ואומר "והלוחות מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלוחות" (שמות לב, טז), אל תקרי חרות אלא חירות, אין לך בן חורין אלא ההוגה בתורה

10. Leviticus 25, 42-43

⁴²For they are My servants, whom I freed from the land of Egypt; they may not give themselves over into servitude. ⁴³You shall not rule over him ruthlessly; you shall fear your God.

(מב) כִּי־עֲבָדָהֶם אֶשְׁׁרֶהֱנִיצֵ תִי אֲתָם מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יִמְכְּרוּ מִמֶּנִּי כֶרֶת בַּד: (מג) לֹא־תִרְדֶּה בּוֹ בַּפֶּרֶף וַיִּרְאֶת מֵאֵל קִיֶּר:

11. Herodotus (5th c. BCE), *The Histories*, Book VII par. 104, reporting the response of a Spartan emissary to the Persian king Xerxes:

[The Spartans] are a free people (*eleutheroi*), but not entirely; they have a master, namely the law (*nomos*), which they fear more than your subjects fear you.

12. Selections from Passover Haggadah: *The Feast of Freedom*, ed. Rachel Ann Rabinowicz, The Rabbinical Assembly, 1982

On the verse וירא את ענינו (p. 48):

"And God saw". What did God see? That the people of Israel were compassionate towards one another. If one completed producing their quota of bricks, they would go help another do the same.

וַיֵּרָא. מָה רָאָה? שֶׁהָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְרַחֲמִים זֶה עַל זֶה. הָיָה אֶחָד מֵהֶם מְשַׁלֵּם אֶת סְכּוּם הַלְּבָנִים שֶׁלוֹ, וְהָיָה מְסִיעֵה לְחֵבְרוֹ.

On the verse ואת עמלנו (p. 50)

"And our misery". This refers to the drowning of the sons, for Pharaoh decreed, "Every boy that is born you shall throw into the Nile but you shall let every girl live" (Exodus 1, 22). The Israelites would circumcise their sons in Egypt. The Egyptians would ask, "Why do you insist on circumcising them? In a little while we shall throw them into the river." The Israelites would respond, "Nevertheless we will circumcise them."

וְאֵת זַמְלָנוּ. אֵלּוּ חֲבָנִים. שְׁפָרְעָה גֹר: כָּל הַבֶּן
הַיְלֹד הַיֵּאָרָה מִשְׁלִיכָהוּ וְכָל חֶבֶת תִּסְחִיֵּן. הָיָה
יִשְׂרָאֵל מְלִים אֶת בְּנֵיהֶם בְּמִצְרַיִם. אָמְרוּ לָהֶם
מִצְרַיִם: לָמָּה אַתֶּם מְלִים אוֹתָם, שְׁלַאֲחֹר שְׁעָה אֲנִי
מִשְׁלִיכִים אֹתָם בְּנְהַר? אָמְרוּ לָהֶם: אֵף עַל פִּי כֹן
נִמּוֹל אוֹתָם.

13. *The New Haggadah*, ed. Mordecai K. Kaplan et al., Behrman House, 1941, p. 54

בְּאֶזְרַח מִפֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֹּר הַזֶּה אִתְּכֶם
וְאַהֲבָתָ לֹו כְּמוֹךְ, כִּי גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם, אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם: (ויקרא י"ט ל"ד)

¶ *The stranger that sojourneth with you shall be
unto you as the native among you, and thou shalt
love him as thyself; for ye were strangers in the
land of Egypt: I am the Lord. (LEV. 19:34)*

וְגֵר לֹא תִלְחָץ, וְאַתֶּם יָדַעְתֶּם אֶת-נַפְשׁ הַגֵּר, כִּי
גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: (שמות כ"ג ט')

¶ *And a stranger shalt thou not oppress, for ye
know the heart of a stranger, seeing ye were
strangers in the land of Egypt. (Exod. 23:9)*

וְכִי-יִמּוֹךְ אֶחֱיָךְ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ, וְהִחֲזִיקָתָ בּוֹ
גֵר וְתוֹשָׁב וְחִי עִמָּךְ: ... אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר-
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לָתֵת לָכֶם אֶת-
אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיזֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים: (ויקרא כ"ה
ל"ה ו"ל"ח)